

СА СВАТАМ, ДАРАГІЯ ТАВАРЫШЫ!

Рэспубліцы нашай—60!

У гэтыя дні ўвесь савецкі народ сустракае слаўнае 60-годдзе БССР і КПБ. Пад кіраўніцтвам роднай Камуністычнай партыі наша рэспубліка ў дружнай сям'і брацкіх рэспублік Савецкага Саюза дасягнула нябачаных вышынь у развіцці прамысловасці, сельскай гаспадаркі, навукі, культуры.

Свае лепшыя дасягненні ў працы і вучобе людзі нашай рэспублікі прысвячаюць юбілею. У сацыялістычнае саборніцтва за дастойную сустрэчу 60-годдзя БССР і КПБ уключыўся і наш універсітэт. Да юбілею вучонымі БДУ падрыхтавана шмат цікавых і карысных манаграфій, падручнікаў і дапаможнікаў. Актывізавалі сваю работу партыйныя, камсамольскія і прафсаюзныя арганізацыі.

Добра папрацавалі ў гэтым годзе студэнты універсітэта: мінулы навучальны год мы закончылі з высокімі паказчыкамі ў вучобе, навукова-даследчай дзейнасці, грамадскай рабоце. Вялікая армія будатрадаўцаў у розных кутках нашай Радзімы дапамагала будаваць важныя аб'екты народнай гаспадаркі. Студэнты-будатрадаўцы універсітэта добра разумелі і тое, што партыя і ўрад бачаць у іх не толькі будаўнікоў, але і актыўных агітатараў і прапагандыстаў.

Мы нядрэнна папрацавалі, але наперадзе нас чакае яшчэ больш напружаная праца. Многае прадстаіць зрабіць нашаму калектыву па далейшаму павышэнню ўзроўню падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў, па выкананню гістарычных рашэнняў XXV з'езда КПСС. І мы спадзяёмся, што з гонарам выканаем вялікія задачы, пастаўленыя перад намі партыяй.

Напярэдадні слаўнага юбілею і Новага года мы заклікаем выкладчыкаў, супрацоўнікаў, студэнтаў і аспірантаў універсітэта ў адказ на бацькоўскі клопат партыі і ўрада аб развіцці вышэйшай адукацыі аддаць усе свае сілы, здольнасці і талент на ўмацаванне і далейшае развіццё нашай Радзімы.

З юбілеем вас, дарагія таварышы! З наступаючым Новым годам! Жадаем вам далейшых творчых поспехаў у вучобе і рабоце, моцнага здароўя, вялікага асабістага шчасця!

У. А. БЕЛЫ, рэктар БДУ
М. С. ГАРАШЧУК,
сакратар парткома
П. А. ДУБАВЕЦ,
старшыня мясцкома

А. А. ТОЗІК,
сакратар камітэта камсамола
М. М. ДРОЗД,
старшыня прафкома.

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ВЫДАЕЦЦА
3 1935 г.

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 39 [1226] ● 28 снежня 1978 г.

Цана 2 кап.

У ПАСТАЯННЫМ ПОШУКУ

М. С. ГАРАШЧУК,
сакратар парткома БДУ

Завяршаецца трэці год дзесятай пяцігодкі. Ён быў, як і ўсе гады новай эры ў летапісе чалавецтва, насычан важнымі падзеямі ў жыцці нашай краіны, у жыцці нашага народа. Гэта быў першы год пасля таго, як працоўныя Краіны Саветаў, усе прагрэсіўныя людзі зямлі ўрачыста адзначылі 60-годдзе заваёў Вялікага Кастрычніка, першы год дзейнасці новай Канстытуцыі СССР, год 60-годдзя ВЛКСМ.

1978 год увайдзе ў гісторыю значнымі дасягненнямі ў розных галінах эканомікі, навукі і культуры, развіцця савецкай дэмакратыі, далейшага ўмацавання брацкага саюза народаў нашай шматнацыянальнай краіны. Для працоўных Савецкай Беларусі гэты год мае асобны сэнс: ён адзначан уздымам творчай ініцыятывы, павышэннем эфектыўнасці і паляпшэннем якасці работы ва ўсіх сферах дзейнасці.

У дружнай сям'і народаў СССР наша рэспубліка сустракае свой слаўны юбілей — 60-годдзе БССР і Кампартыі Беларусі. Адзначаючы гэта светлае і радаснае свята, беларускі народ чвёрда ідзе дарогай Леніна, дарогай Вялікага Кастрычніка, генеральным курсам партыі. Ён зробіць усё магчымае для паспяховага выканання гістарычных рашэнняў XXV з'езда КПСС.

Важная роля ў рашэнні велічных планаў партыі належыць вышэйшым навучальным установам. Вышэйшая школа Савецкай Беларусі народжана Вялікім Кастрычнікам. У 1921 годзе ў нашай рэспубліцы, дзе з кожных пяці жыхароў чатыры не ўмелі чытаць і пісаць, быў створан Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт. У хуткім часе на базе факультэтаў нашага ўніверсітэта былі створаны такія, цяпер усім вядомыя ВНУ, які інстытут народнай гаспадаркі імя В. В. Куйбышава, Мінскі медыцынскі інстытут і іншыя.

Гісторыя Белдзяржуніверсітэта непарыўна звязана з гісторыяй станаўлення і развіцця Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі. Першыя студэнты ўніверсітэта актыўна ўдзельнічалі ў аднаўленні разбуранай гаспадаркі, у будаўніцтве новых фабрык і заводаў, у ліквідацыі непісьменнасці і павышэнні культурнага ўзроўню рабочых і сялян. Студэнты сорак першага са зброяй у руках сталі на абарону заваёў Кастрычніка ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Сёння студэнты захоўваюць і памнажаюць слаўныя традыцыі ўніверсітэта, уносячы важкі ўклад у пабудову камуністычнага грамадства.

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт стаў буйным навукова-вучэбным і грамадска-палітычным цэнтрам рэспублікі. На яго факультэтах вучыцца каля 18 тысяч чалавек, у тым ліку 9,6 тысячы студэнтаў дзённай формы навучання, больш за 600 аспірантаў. Універсітэт рыхтуе маладых спецыялістаў для сацыялістычных краін, для краін Азіі, Афрыкі, Лацінскай Амерыкі. У ім вучыцца каля 700 замежных аспірантаў, студэнтаў і стажораў з 60 краін свету. Наш калектыў з гонарам выконвае свой інтэрнацыянальны доўг. У гэтым годзе за падрыхтоўку кадраў для сацыялістычнай рэспублікі В'етнам універсітэт узнагароджан ордэнам Дружбы СРВ.

З году ў год расце навуковы патэнцыял універсітэта. На 104 кафедрах і ў 12 даследчых установах працуюць звыш 2 тысяч навуковых супрацоўнікаў, у тым ліку 9 акадэмікаў і членаў карэспандэнтаў АН СССР і БССР, 90 прафесараў, дактароў навук, больш як 720 дацэнтаў, кандыдатаў навук. Пры ўніверсітэце працуюць інстытут павышэння кваліфікацыі выкладчыкаў грамадскіх навук, навукова-даследчы інстытут прыкладных фізічных праблем, інстытут фізіка-хімічных праблем, працуюць два факультэты павышэння кваліфікацыі выкладчыкаў вышэйшых і сярэдніх навучальных устаноў. У буйны навуковы і вытворчы комплекс ператварыўся адкрыты ў 1958 годзе вылічальны цэнтр.

Навуковай дзейнасці ВНУ партыя надае вялікае значэнне. Наш універсітэт у 1967 годзе быў аднесены да вядучых ВНУ краіны, якія выконваюць навуковыя даследаванні, маючыя важнае народнагаспадарчае значэнне.

Вынікамі ў навукова-даследчай рабоце ў апошнія гады ўніверсітэт пацвердзіў гэта ганаровае палажэнне і пастановай ЦК КПСС і СМ СССР ад 6 красавіка 1978 года «Аб павышэнні эфектыўнасці навукова-даследчай работы ў вышэйшых навучальных установах» зноў аднесены да ліку вядучых ВНУ краіны па навукова-даследчай дзейнасці.

Навуковае работа, у якой удзельнічаюць выкладчыкі і большасць студэнтаў універсітэта, садзейнічае далейшаму збліжэнню навукі з вытворчасцю, укараненню ў народную

гаспадарку каштоўных навукова-тэхнічных дасягненняў. Яна дапамагае студэнтам замацаваць на практыцы свае веды, садзейнічае павышэнню паспяховасці і эфектыўнасці вучобы, прывівае творчыя навыкі.

У авангардзе нашага шматтысячнага калектыву ідуць камуністы. Яны актыўна ўдзельнічаюць у паляпшэнні навучальнага працэсу, ва ўсім паказваюць натхняючы прыклад.

Шырокае кола пытанняў знаходзіцца ў полі зроку камсамольскай арганізацыі ўніверсітэта: гэта і вучоба, і ідэйна-палітычнае выхаванне студэнтаў, і арганізацыя грамадскай работы. Студэнты нашага ўніверсітэта добра ўсведамляюць, што іх грамадзянскі доўг — гэта не толькі паспяховая вучоба, але і актыўны ўдзел у рашэнні важных народнагаспадарчых задач, вызначаных партыяй. Таму студэнты добрасумленна працуюць у складзе СБА і ССГА. Прыемна адзначыць, што ва ўніверсітэце ў гэтым, юбілейным для нашай рэспублікі годзе нарадзілася новая выдатная форма студэнцкага будаўнічага руху — камуністычны атрад. На працягу трох месяцаў гэты атрад бесплатна працаваў на будаўніцтве мемарыяльнага комплексу Героя Савецкага Саюза Аляксандру Матросаву на месцы яго гераічнага падзвігу (вёска Чарнушкі Пскоўскай вобласці).

Работа нашага ўніверсітэта неаднаразова адзначалася ўрадавымі ўзнагародамі. Так, напярэдадні слаўнага юбілею наш універсітэт узнагароджан Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

Распрацаваная XXV з'ездам КПСС праграма сацыяльнага і эканамічнага развіцця краіны ў дзесятай пяцігодцы вызначыла новыя важныя задачы вышэйшай школы. Калектыў БДУ імя У. І. Леніна намеріў праграму дзеяння па ажыццяўленню рашэнняў партыйнага з'езда. Вялікая ўвага аддаецца далейшаму ўдасканаленню якасці прафесіянальнай падрыхтоўкі, значнаму павышэнню ідэйна-палітычнага ўзроўню будучых спецыялістаў, фарміраванню ў кожнага студэнта актыўнай жыццёвай пазіцыі.

Краіне патрэбны спецыялісты з фундаментальнай тэарэтычнай падрыхтоўкай, здольныя самастойна, творча выбраць і фармуляваць праблемы, знаходзіць эфектыўныя шляхі іх вырашэння. Таму вельмі важна, як падкрэсліваў таварыш Л. І. Брэжнеў у сваёй прамове на Усеаюзным злёце студэнтаў, каб працэс навучання [Заканчэнне на 3-й стар.].

НАВАГОДНЯ ПАРАДЫ ПЯЦКУРСНІКА ПЕРШАКУРСНІКУ

1. Цяжка займацца на першым курсе толькі першыя некалькі год. Далей будзе лягчэй.
2. Загад аб залічэнні лепш, чым загад аб высыленні, і яшчэ лепш, чым загад аб выключэнні.
3. Аб чым не зразумеў на лекцыі, даведаешся на экзамене.
4. Першакурснік! Грызучы навуку, беражы зубы.
5. Пяцёрку атрымаць лягчэй, чым тройку: пяцёрку атрымліваюць з першага разу, а тройку, бывае, з дванацатага заходу.
6. Не шумі на лекцыі — званка не пачуеш.
7. Як мага больш гавары на экзамене, бо пры гэтым узрасце верагоднасць сказаць іменна тое, чаго ад цябе чакаюць.
8. Памятай: чатыры — добра, а здароўе — лепш! Стывендыя, аднак, таксама не пашкодзіць.
9. Самае галоўнае — гэта здаць першую сесію, бо выганяюць толькі з малодшых курсаў. Са старэйшых уходзяць самі.
10. Вучыцца ніколі не позна. Нават у ноч перад экзаменам.
(З насценгазеты мехмата «Рошым любую задачу»).

МАРА

Гумарыстычная замалёўка ў навагодні нумар не пісалася. Знікла творчае натхненне. І прычына, здаецца, дробязная — забалеў зуб. Але, хочаш не хочаш — прыйшлося ісці ва ўніверсітэцкую паліклініку.

Бялюкця дзверы, за якімі пачынаўся шлях па пакутах, кінулі яму ў вочы выразны надпіс: «У выніку планавай санацыі просім студэнтаў звяртацца ў паліклініку па месцу жыхарства».

— Малады чалавек, талоны да ўрача выдаюцца за 8 да 9 гадзін раніцы, — сказала яму мілавідная рэгістратарка ў паліклініцы па месцу жыхарства.

Хлапец быў дысцыплінаваны, пунктуальны, нават крыху педантычны, таму назаўтра перад ім паўстала дылема: куды ісці? Лячыць зуб ці на лекцыю? — А што табе даражэй: уласны карэнны зуб ці нейкая там лекцыя? Карэнныя зубы даюцца на ўсё жыццё адзін раз. У цябе лішніх зубоў няма, — сказаў ён сабе і пайшоў лячыць зуб у час заняткаў.

Святая прастата, дзіцячая наўнасць!

У рэгістратуры ў яго запатрабавалі пашпарт з пастаяннай мінскай прапіскай. Што рабіць? Жаніцца на мінчанца? Шмат часу патрэбна, ды і малады яшчэ занадта...

Але зуб...
— Пасля Новага года плана-

вая санацыя дойдзе і да журфака, — паабяцалі яму, калі ён наведваў універсітэцкую паліклініку мо ў дзесяты раз.

Ён ніколі не быў нахабным, але тут не стрымаўся:
— Доктар! Вы ж давалі клятву Гіпакрата!

Але планавай санацыя была куды важней за нейкую клятву...

Больш да паліклінікі ён не падыходзіў. На лекцыях тупа глядзеў у рот выкладчыку і думаў: ці здаровыя ў яго зубы? Па начах яму сніўся талончык у стаматалагічны кабінет, ён бачыў сябе з новенькай, бліскучай, прыгожай пломбачкай... і прачынаўся ад страшэннага болю.

Сустрэкаць Новы год ён нікуды не пайшоў. Уззяў у бібліятэцы «Вялікую медыцынскую энцыклапедыю», чытаў пра зубы, і жыць яму не хацелася. Апоўначы стук у дзверы адарваў яго ад кнігі. На парозе — румяны, вясёлы Дзед Мароз.

Ён не здзівіўся і не адказаў на дзедава віншаванне (два апошнія дні размаўляць было зусім немагчыма), моўчкі кіўнуў, калі чароўны Дзед разам з цукеркамі працягнуў невялічкі сінеўкі канверцік, абыякава адкрыў яго і дастаў такі жадавы, новенькі... талончык да стаматалага.

С. ПРЫЕМКА,
студэнт I курса журфака.

Дзед Мароз увайшоў з боку ўніверсітэцкага двара ў галоўны корпус — і адразу 16 белародых твараў заўсміхаліся ў 16 новых люстэрках, якія ўпрыгожылі вестыбюль. Лагодна ківаючы сваім адлюстраваннем налева і направа, Дзед не заўважыў, як апынуўся каля лесвіцы.

Куды ісці — уверх ці ўніз — паўстала пытанне. Але прыступкі, што вядуць у цокаль, займаў хвост вялікай чаргі, якая прагна ўдыхала пахі сталоўкі. І таму яшчэ не вельмі галодны Дзед шпарка паімкнуўся наверх.

Ён сябе выдатна адчуваў сярод нядаўна пафарбаваных у халодна-зеленаваты колер сцен, але прадбачліва трымаўся далей ад іх, каб не запэкаць ненарокам белую дублёнку.

І толькі на механіка-матэматычным факультэце яму стала гарача ад сонечна-жоўтых сцен. А тут яшчэ запрашэнне на навагодні карнавал мехмата суседнічае з надпісам «Летняя сесія». Папацеў Дзед Мароз над гэтай феналагічнай загадкай. Зварнуўся было за тлумачэннем да хударлявага юнака з засмучонымі вачыма, ды пачуў у адказ:

— Нічога, нічога не ведаю! У мяне зараз залікі...

З тым Дзед і пайшоў на гістафак.

На лекцыі па гісторыі КПСС, якая чытаецца адначасова для першакурснікаў аддзяленняў філасофіі і палітэканоміі, ішоў ажыўлены дыспут зусім не па пытаннях лекцыі. «Курыца — не птушка, філосаф — не спецыяліст», — ківалі палітэканомы на філосафаў. А тыя ў сваю чаргу гаварылі аб палітэканоміях нешта такое мудрагелістае, чаго старажытны Дзед са сваімі двума класамі царкоўна-прыходскай школы зразумець аніяк не мог і таму адправіўся на фізфак.

Ён стаў амаль непрыкметным сярод дублёнак і мехавых капелюшоў, калі паціху зайшоў праз верхнія дзверы ў 482-ю аўдыторыю. Снягурачкі, што сядзелі навокал, хавалі пасіне-ляты тварыкі ў каўняры паліто.

— Ох, Дзед, у нас тут і без цябе надта холадна, — прамармытаў студэнт, які першым заўважыў Дзеда Мароза, і паціху, каб не бачыў выкладчык, пасунуўся да дзвярэй.

Ён паспеў Дзед крыху адпачыць, як заўважыў, што застаўся амаль адзін на верхніх радах, і хуценька шмыгануў услед за чарговым уцекачом з аўдыторыі.

— Дзед, — звярнуўся той да Мароза, — а прымаруць ты кры-

ху гэтыя дзверы, бо ўжо да пачатку перапынку ў буфет не праб'ешся. Нас жа ў гэтым корпусе шмат, а буфет маленькі. Я табе за гэта чаргу займу.

Дзед Мароз заспяшаўся услед за рухавым студэнтам, але ўвагу яго прыцягнула размова дзяўчат, што ішлі насустрач.

— Мо ў гэтым годзе нарэшце ад нас канкурэнтка з ФПМ забяруць, — уздыхнула чарнявая.

— Сапраўды, — згадзілася бялявая, — і так з кожным годам рабят на фізфаку становіцца ўсё менш, а тут яшчэ побач гэтыя красуні...

Падзівіўся Дзед і вырашыў зазірнуць на факультэт прыкладной матэматыкі. Што больш за ўсё ўразіла яго там? Ну, зразумела, вялізнае блакітнае пытанне на старонках спартыўнай «наскенкі»: «Ці вымруць мужыкі на ФПМ?» Чаму яны тут так катастрафічна выміраюць, Дзед высвятляць не стаў і на ўсякі выпадак хуценька пакінуў факультэт.

Геаграфічны корпус сустрэў Мароза натоўпам каля васьмай аўдыторыі. Тут шасцікурснік-юрысты завочнага факультэта здавалі прафесару Л. Е. Беняровічу гісторыю палітвучэнняў — першы ў гэтую апошнюю сваю студэнцкую сесію экзамен. Прывітаўшыся з Дзедам, шасцікурснікі абступілі Гельну Каламар, натарыуса з Ельска, якая толькі што атрымала пяцёрку. Парадаваўся за яе

Дзед. Пажадаў усім поспехаў у гэтай самай складнай сесіі, пажадаў паспяхова вытрымаць дзяржэкзамены ў маі і пайшоў да географіаў.

— Тут ужо пабываў нехта з маіх калег, — вырашыў Дзед Мароз, калі ўбачыў на геафаку зусім пусты экран сацсаборніцтва паміж акадэмічнымі групамі, — незразумела толькі, што мой папярэднік замарозіў: ці то сам ход сацсаборніцтва, ці адказных за яго асвятленне?

На юрыдычным факультэце наш цікаўны стары доўга стаяў каля «Камсамольскага пражэктара» і разглядаў, як памастацку, з густам тутэйшыя прагульшчыкі пазакрэслівалі свае прозвішчы ў чарговым выпуску «КП». Ніводнай літары не разбярэш, як ні старайся! І толькі А. Алахвердзіёў, якога называюць самым злосным прагульшчыкам, адзіны не закрэсліў звесткі аб сабе.

— Чаму? — ламаў галаву Дзед. — Ці то з-за таго, што надта любіць хлапец славу, хай сабе і дрэнную; ці то з-за таго, што небарака яшчэ не прыйшоў на заняткі аж да гэтай пары.

У роспачы вярнуўся Дзядуля ва ўніверсітэцкі двор. Успомніў, як згубіў Снягурачку сярод дзяўчат на філфаку... Успомніў, як праігнаравалі яго хімікі, — не прыкмецілі, не звярнулі ўвагі на яго, на Дзеда Мароза, які нібы растварыўся сярод іх белых халатаў... Успомніў, як на біяфаку члены дружныны па ахове прыроды адабралі ў яго ёлку ды яшчэ пагразілі аштрафаваць за недазволенае парубку лесу...

Сеў Дзед Мароз на прыпа-

рошану снегам лаўку і вырашыў, што да журналістаў і радыёфізікаў ён ужо не пойдзе...

Заўвага рэдакцыі:

Паколькі, як вы ведаеце, лаўкі ва ўніверсітэцкім двары ўзімку адсутнічаюць, да факту паяўлення Дзеда Мароза ў БДУ рэкамендуем аднесціся з гумарам.

Рэдактар А. ДЗЕРАШ.

НАШ АДРАС

220080. Мінск-80, Універсітэцкі гарадок, геаграфічны корпус, п. 14. Тэлефон 22-07-19.